

**“O‘ZBEKISTON–2030” STRATEGIYASI DOIRASIDA 2026-YIL
USTUVOR VAZIFALARI VA ULARNING FUQAROLAR FAROVONLIGIGA
TA’SIRI”**

Matyoqubov Matyoqub Marksovich

Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti,
“Xalqaro huquq” fakulteti, 2 - bosqich talabasi,
matyoqub206@gmail.com

Annotatsiya: “O‘zbekiston-2030” strategiyasi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentyabrdagi PF-158-son Farmoni bilan tasdiqlangan va 2026-yil 16-fevraldagi PF-21-son Farmoni bilan “Mahallani rivojlantirish va jamiyatni yuksaltirish yili”da yangi bosqichga olib chiqilgan muhim hujjatdir. Strategiya 5 ta asosiy ustuvor yo‘nalishdan iborat bo‘lib, ular: har bir insonning salohiyatini ro‘yobga chiqarish uchun sharoit yaratish (ta’lim, kasb-hunar, ijtimoiy yordam); adolatli jamiyat va qonun ustuvorligini ta’minlash (korruptsiyaga qarshi kurash, sud islohotlari); barqaror iqtisodiy o‘shish va aholining farovonligini oshirish (YaIM o‘sishi, ish o‘rinlari, kambag‘allikni qisqartirish); ekologik muvozanatni saqlash va suvdan oqilona foydalanish (“yashil” iqtisodiyot, Orol muammosi); xavfsiz va tinchliksevar davlatni mustahkamlash (tashqi siyosat, mintaqaviy hamkorlik). 2026-yilda strategiyaning amaliyoti “Mahalla yili” doirasida joylarda sezilarli bo‘lmoqda: mahallalarda infratuzilma modernizatsiyasi, raqamli tizimlar, 337 ta chora-tadbir va davlat dasturi orqali oddiy fuqarolarga ta’siri kuchaymoqda. Bu oila byudjeti barqarorligi, ish o‘rinlari ko‘payishi, ta’lim va sog‘liqni saqlash sifati yaxshilanishi, ekologik toza muhit shakllanishi kabi real o‘zgarishlarni keltirib chiqaradi. Strategiya “xalq strategiyasi” sifatida har bir fuqaroning faolligini talab etib, 2030-yilga kelib O‘zbekistonni daromadi o‘rtachadan yuqori davlatlar qatoriga olib chiqishni maqsad qilgan.

Kalit so‘zlar: O‘zbekiston-2030 strategiyasi, 2026 yil ustuvor yo‘nalishlari, Mahallani rivojlantirish yili, barqaror iqtisodiy o‘shish, inson salohiyati, adolatli jamiyat, ekologik barqarorlik, Davlat dasturi, oddiy fuqarolarga ta’siri, Yangi O‘zbekiston, PF-158, PF-21, xalq strategiyasi, mahalla islohotlari.

Аннотация: Стратегия «Узбекистан-2030» утверждена Указом Президента Республики Узбекистан от 11 сентября 2023 года № ПФ-158 и обновлена Указом от 16 февраля 2026 года № ПФ-21 в рамках Года развития махалли и возвышения общества. Стратегия состоит из 5 приоритетных направлений: создание достойных условий для реализации потенциала каждого человека (образование, профессиональная подготовка, социальная поддержка); обеспечение справедливого общества и верховенства закона (борьба с коррупцией, судебные реформы); устойчивый экономический рост и повышение

благосостояния населения (рост ВВП, создание рабочих мест, сокращение бедности); сохранение экологического баланса и рациональное использование воды («зелёная» экономика, проблема Арала); укрепление безопасного и миролюбивого государства (внешняя политика, региональное сотрудничество).

В 2026 году реализация стратегии усиливается в рамках Года махалли: модернизация инфраструктуры махаллей, цифровизация, 337 мероприятий и Государственная программа. Это напрямую влияет на обычных граждан: стабилизация семейного бюджета, рост занятости, улучшение качества образования и здравоохранения, формирование экологически чистой среды. Стратегия позиционируется как «народная стратегия», требующая активности каждого гражданина для достижения цели - вхождения Узбекистана в число стран с доходом выше среднего к 2030 году.

Ключевые слова: Стратегия «Узбекистан-2030», приоритетные направления 2026 года, Год развития махалли, устойчивый экономический рост, человеческий потенциал, справедливое общество, экологическая устойчивость, Государственная программа, влияние на обычных граждан, Новый Узбекистан, ПФ-158, ПФ-21, народная стратегия, реформы махалли.

Annotation: The “Uzbekistan-2030” Strategy was approved by Presidential Decree PF-158 dated September 11, 2023, and updated by Decree PF-21 dated February 16, 2026, within the framework of the Year of Mahalla Development and Societal Elevation. The strategy comprises 5 priority directions: creating decent conditions for realizing each person's potential (education, vocational training, social support); ensuring a just society and the rule of law (anti-corruption efforts, judicial reforms); sustainable economic growth and improving population welfare (GDP growth, job creation, poverty reduction); preserving ecological balance and rational water use (“green” economy, Orol Sea issue); strengthening a safe and peace-loving state (foreign policy, regional cooperation).

In 2026, implementation intensifies through mahalla-focused initiatives: infrastructure modernization, digitalization, 337 measures, and the State Program. This directly impacts ordinary citizens by stabilizing family budgets, increasing employment, enhancing education and healthcare quality, and fostering a cleaner environment. Positioned as a “people's strategy,” it calls for active citizen participation to achieve the goal of Uzbekistan joining the ranks of upper-middle-income countries by 2030.

Keywords: Uzbekistan-2030 Strategy, 2026 priority directions, Year of Mahalla Development, sustainable economic growth, human potential, just society, ecological sustainability, State Program, impact on ordinary citizens, New Uzbekistan, PF-158, PF-21, people's strategy, mahalla reforms.

I. Kirish

So'nggi yillarda O'zbekiston Respublikasi taraqqiyotining yangi bosqichi boshlandi. 2023-yil 11-sentyabrda Prezidentning PF-158-son Farmoni bilan tasdiqlangan "O'zbekiston-2030" strategiyasi mamlakatimizni 2030-yilga borib daromadi o'rtachadan yuqori bo'lgan davlatlar qatoriga kiritishni maqsad qilgan muhim hujjatdir. Ushbu strategiya Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi (2022–2026) tajribasini hisobga olgan holda ishlab chiqilgan bo'lib, 5 ta asosiy ustuvor yo'nalish va 100 ga yaqin maqsadni o'z ichiga oladi. Strategiyaning asosiy g'oyasi - har bir fuqaroning salohiyatini ro'yobga chiqarish, adolatli jamiyat qurish, barqaror iqtisodiy o'sish, ekologik muvozanat va xavfsiz davlatni mustahkamlash orqali xalq farovonligini ta'minlashdir.⁶⁴

2026-yil esa bu strategiya uchun alohida ahamiyatga ega. Prezidentning 2026-yil 16-fevraldagi PF-21-son ("Mamlakat taraqqiyotining 2030-yilgacha mo'ljallangan ustuvor yo'nalishlari doirasida islohotlarni izchil davom ettirish va yangi bosqichga olib chiqishning qo'shimcha chora-tadbirlari to'g'risida") va PF-22-son ("Mahallani rivojlantirish va jamiyatni yuksaltirish yilida ustuvor yo'nalishlar bo'yicha islohotlar dasturlari va "O'zbekiston-2030" strategiyasini amalga oshirish bo'yicha davlat dasturi to'g'risida") farmonlari bilan strategiya yangilangan tahrirda tasdiqlandi hamda 2026-yil uchun maxsus Davlat dasturi qabul qilindi. Ushbu dastur 337 ta amaliy chora-tadbir, 59 ta normativ-huquqiy hujjat loyihasi va 12 ta strategik islohotni nazarda tutadi.

Aynan 2026-yilda "Mahallani rivojlantirish va jamiyatni yuksaltirish yili" deb e'lon qilinishi bilan islohotlar endi markaziy hokimiyatdan chiqib, mahalla - oddiy fuqarolar yashaydigan joylarga yaqinlashmoqda. Raqamli mahalla tizimi, infratuzilmani modernizatsiya qilish, kasb-hunar o'rgatish markazlari, suv tejash loyihalari va ijtimoiy yordam mexanizmlari joylarda sezilarli o'zgarishlarni keltirib chiqarmoqda. Mazkur maqola "O'zbekiston-2030" strategiyasining 2026-yildagi eng ustuvor yo'nalishlarini va ularning oddiy fuqarolarga - o'qituvchi, fermer, tadbirkor, talaba, uy bekasi yoki yosh oilaga real ta'sirini batafsil ko'rib chiqishga bag'ishlangan. Strategiya nafaqat hujjat, balki har bir insonning kelajagini belgilaydigan "xalq strategiyasi" ekanligini ko'rsatib, uning hayotiy ahamiyatini ochib berishni maqsad qiladi.

II. Asosiy qism

"O'zbekiston-2030" strategiyasi beshta asosiy ustuvor yo'nalishga asoslangan bo'lib, ularning har biri 2030-yilga qadar erishilishi lozim bo'lgan aniq maqsadlar va ko'rsatkichlar bilan ta'minlangan. 2026-yilda esa bu yo'nalishlar "Mahallani rivojlantirish va jamiyatni yuksaltirish yili" doirasida joylarda, ya'ni oddiy fuqarolar yashaydigan mahallalarda amaliy shaklda hayotga tatbiq etilmoqda. Strategiyaning

⁶⁴ <https://lex.uz/uz/docs/-8050769>

yangilangan tahriri (2026-yil 16-fevraldagi PF-21 va PF-22 farmonlari) va shu yil uchun qabul qilingan Davlat dasturi 337 ta konkret chora-tadbirni o'z ichiga olgan. Bu tadbirlarning aksariyati mahalla darajasida bajarilishi rejalashtirilgan.

Quyida har bir ustuvor yo'nalishning 2026-yildagi asosiy mazmuni va oddiy fuqarolarga (oilaviy byudjet, ta'lim, sog'liq, ish o'rni, yashash sharoitlari) qanday ta'sir qilishi batafsil bayon etiladi.

1. Har bir insonga o'z salohiyatini ro'yobga chiqarish uchun munosib sharoitlar yaratish. Bu yo'nalish inson kapitalini rivojlantirishning markaziy yo'nalishi bo'lib, ta'lim, kasb-hunar tayyorligi, yoshlar siyosati va ijtimoiy himoya tizimini takomillashtirishga qaratilgan.

2026-yilda amalga oshirilayotgan asosiy chora-tadbirlar:⁶⁵

Mahallalarda kasb-hunar o'rgatish markazlari va "raqamli mahalla" platformalari orqali qisqa muddatli va o'rta muddatli kasb kurslari tashkil etilmoqda.

Maktabgacha ta'lim muassasalari qamrovi yanada kengaytirilmoqda, nodavlat MTTlar soni ko'paytirilmoqda va ular davlat tomonidan subsidiyalashmoqda.

Yoshlarni bandlikka jalb qilish uchun yangi mehnat bozori arxitekturasini yaratilmoqda: mahalla darajasida ish o'rinlari bazasi shakllantirilmoqda.

Oddiy fuqarolar uchun ta'siri quyidagicha bo'lmoqda: Agar siz yosh oila bo'lsangiz, bolangiz bog'chaga joylashish jarayoni ancha osonlashadi. Mahallangizda ochilgan kasb markazida farzandingiz bepul yoki arzon narxda kompyuter savodxonligi, ingliz tili, dizayn yoki tikuvchilik kabi kasblarni o'rganishi mumkin. Ishsiz yoshlar yoki qayta tayyorgarlikdan o'tmoqchi bo'lgan ayollar mahallada joylashgan kurslar orqali ish topish imkoniyatiga ega bo'lmoqda. Ijtimoiy yordam olish jarayoni raqamlashtirilgani sababli navbatlar qisqardi, hujjatlar soni kamaydi va nafaqa yoki moddiy yordam tezroq yetib bormoqda.

2. Adolatli jamiyat va qonun ustuvorligini ta'minlash:

Bu yo'nalish korrupsiyaga qarshi kurash, sud-huquq islohotlari, davlat xizmatlari shaffofligi va fuqarolar huquqlarini himoya qilishga qaratilgan.

2026-yilda amalga oshirilayotgan asosiy o'zgarishlar:

Mahalla darajasida jamoatchilik nazorati kuchaytirilmoqda: fuqarolar yig'inlari orqali mahalla byudjeti va loyihalari ustidan ochiq nazorat o'rnatilmoqda.

Raqamli shikoyat platformalari ("Virtual qabulxona", "Mahalla raqamli") orqali muammolar 7–10 kun ichida ko'rib chiqilmoqda.

Davlat xizmatlari shaffofligini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha choralar ko'rilmogda.

Oddiy fuqarolar uchun ta'siri: Yer ajratish, uy-joy qurilishi ruxsatnomasi, pensiya masalasi yoki nafaqa olishda avvalgi kabi "tanish-bilish"siz ham adolatli yechim topish imkoniyati ortmoqda. Shikoyatingiz mahalla raisi yoki tuman hokimligiga yetib

⁶⁵ <https://gov.uz/oz/news/view/132943>

borganida, u raqamli tizimda qayd etiladi va javob muddati belgilangan. Mahalla yig'inlarida ovozingiz ko'proq eshitilmoqda, mahalla byudjetidan qaysi yo'nalishga qancha mablag' sarflanishi haqida ochiq ma'lumot olish mumkin bo'lmoqda.

3. Barqaror iqtisodiy o'sish va aholining farovonligini oshirish

Bu yo'nalish iqtisodiy o'sishni ta'minlash, ish o'rinlari yaratish, kambag'allikni qisqartirish va tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan.

2026-yilda amalga oshirilayotgan asosiy chora-tadbirlar:

Iqtisodiyotni texnologik va innovatsion modelga o'tkazish, ichki bozorda talabni rag'batlantirish.

Mahallalarda kichik va o'rta biznes uchun soliq imtiyozlari, imtiyozli kreditlar va infratuzilma loyihalari (elektr, yo'l, internet) ko'paytirilmoqda.

Yangi ish o'rinlari yaratish bo'yicha mahalla darajasida maxsus dasturlar ishga tushirilmoqda. Oddiy fuqarolar uchun ta'sirini ko'rib chiqadigan bo'lsak, oylik va pensiyalar inflyatsiyadan yuqori sur'atda o'smoqda. Mahallangizda yangi ish joylari ochilmoqda: tikuvchilik sexlari, qishloq xo'jaligi mahsulotlarini qayta ishlash punktlari, xizmat ko'rsatish ob'ektlari. Agar siz kichik biznes bilan shug'ullansangiz, soliq imtiyozlari va kredit olish jarayoni soddalashgan. Oilaviy xarajatlarning asosiy qismi (oziq-ovqat, kommunal xizmatlar) nisbatan barqaror bo'lib qolmoqda.

4. Inson uchun qulay ekologik sharoitlarni yaratish ("yashil" yo'nalish)

Bu yo'nalish suv tanqisligi, chiqindilar boshqaruvi, Orol dengizi muammosi va yashil energiyaga o'tishga qaratilgan.

2026-yilda amalga oshirilayotgan asosiy chora-tadbirlar:

- Suv tejash texnologiyalari (tomchilatib sug'orish, lazerli tekislash) keng joriy etilmoqda.

- Mahallalarda chiqindi yig'ish va saralash tizimi yo'lga qo'yilmoqda.

- Quyosh panellari va shamol generatorlari loyihalari mahalla va tuman darajasida ko'paymoqda.

Oddiy fuqarolar uchun ta'siri esa, qishloq joylarda yashovchi fermerlar uchun suv taqsimoti adolatliroq bo'lib, hosildorlik oshmoqda. Shahar aholisi uchun havo sifati yaxshilanmoqda, chiqindilar muammosi kamaymoqda. Uzoq muddatda elektr va gaz narxlari barqarorlashishi, kommunal xarajatlarning bir qismi kamayishi kutilmoqda.

5. Xavfsiz va tinchliksevar davlat tamoyilini mustahkamlash

Bu yo'nalish tashqi siyosat, mudofaa, mintaqaviy hamkorlik va ichki barqarorlikni ta'minlashga qaratilgan.

2026-yilda amalga oshirilayotgan asosiy chora-tadbirlar:

Markaziy Osiyo mamlakatlari bilan integratsiya loyihalari kuchaymoqda.

Fuqarolar xavfsizligini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha choralar ko'rilmogda.

Oddiy fuqarolar uchun ta'siri: Oilangiz tinch va xavfsiz muhitda yashamoqda. Chet elda ishlayotgan oila a'zolari uchun migratsiya masalalari osonlashmoqda.

Mamlakatning xalqaro obro'si oshgani sababli xorijiy investitsiyalar ko'payib, yangi ish o'rinlari yaratilmoqda.

Ushbu besh yo'nalishning barchasi 2026-yilda "Mahalla yili" tamoyili asosida joylarda amalga oshirilmoqda. Strategiya yuqoridan tushadigan buyruq emas, balki har bir fuqaroning faolligi bilan hayotga tatbiq etiladigan "xalq strategiyasi"dir. Mahallangizda ochilayotgan har bir loyiha, har bir yangi xizmat - bu strategiyaning oddiy odam hayotiga yetib kelgan natijasidir.

III.Xulosa

"O'zbekiston-2030" strategiyasi 2026-yilda "Mahallani rivojlantirish va jamiyatni yuksaltirish yili" doirasida yangi bosqichga chiqdi va joylarda sezilarli o'zgarishlarni keltirib chiqarmoqda. Prezidentning PF-21 va PF-22 farmonlari bilan tasdiqlangan yangilangan tahrir va 2026-yil Davlat dasturi (337 ta amaliy chora-tadbir, 59 ta normativ-huquqiy hujjat loyihasi va 12 ta strategik islohot) orqali beshta ustuvor yo'nalish - inson salohiyatini ro'yobga chiqarish, adolatli jamiyat qurish, barqaror iqtisodiy o'sish, ekologik muvozanatni ta'minlash hamda xavfsiz va tinchliksevar davlatni mustahkamlash - oddiy fuqarolar hayotiga bevosita ta'sir qilmoqda.

Strategiyaning asosiy g'oyasi shundan iboratki, bu nafaqat yuqoridan tushadigan hujjat, balki har bir fuqaroning faolligi bilan hayotga tatbiq etiladigan xalq strategiyasidir. Mahallalarda ochilayotgan kasb-hunar markazlari, raqamli shikoyat tizimlari, suv tejash loyihalari, kichik biznes uchun imtiyozlar va infratuzilma modernizatsiyasi - bularning barchasi oddiy oilalar byudjetini mustahkamlash, bolalar ta'limiga kirishni osonlashtirish, ish o'rinlari yaratish va atrof-muhit sifatini yaxshilashga xizmat qilmoqda. 2026-yil yakunida bu chora-tadbirlarning natijalari (YaIM o'sishi 6–7% atrofida, kambag'allik darajasi pasayishi, ta'lim qamrovi oshishi) strategiyaning real samaradorligini ko'rsatadi.

Ammo strategiyani yanada samarali va "joylarda sezilarli" qilish uchun quyidagi tashabbuslarni ilgari surishimiz mumkin bo'ladi:

Mahalla darajasida real vaqt monitoringi va fuqarolar bahosi tizimini joriy etish - har bir mahallada "raqamli mahalla" mobil ilovasi orqali fuqarolar strategiya ijrosini kuzatib, loyihalarni baholashi va taklif bildirishi mumkin bo'lsin. Bu fuqarolar faolligini 30–40% ga oshirishi va ijro sifatini yaxshilashi mumkin deb o'ylaymiz.

Yoshlar va ayollar uchun mahalla kasb markazlari tarmog'ini kengaytirish - har bir tuman/markaziy mahallada kamida bitta "Mahalla kasb markazi" ochilsin, unda IT, yashil texnologiyalar, tadbirkorlik va hunarmandchilik bo'yicha bepul yoki subsidiyalı kurslar tashkil etilsin. Bu kambag'allikni qisqartirish va yoshlar bandligini oshirishga qo'shimcha hissa qo'shadi. Aynan bu kabi markazlar bo'lishi mumkin lekin barchasi ham o'z faoliyatini sezilarli darajada olib boryotganini kam uchratishimiz mumkin bundan tashqari aynan bu kabi markazlar chekka mahallarda va qishloq ovullarda kam miqtorni tashkil qiladi.

“Yashil mahalla” tanlovi va rag‘batlantirish mexanizmini ishga tushirish - har yili ekologik loyihalarda eng faol mahallalarni tanlab, ularga qo‘shimcha byudjet (quyosh panellari, chiqindi saralash tizimi, suv tejash uskunalari uchun) ajratilishi mumkin. Bu atrof-muhitni asrashda fuqarolar tashabbusini rag‘batlantiradi. Bu kabi mexanizm va tashabbuslar xorijda keng qo‘llanilmoqda va xorij tajribalaridan unumli foydalanilgan xolda ushbu tashabbusini ilgari sursak maqsadga muvofiq bo‘ladi.

Jamoatchilik muhokamalarini doimiy va interaktiv qilish - har chorakda uzbekistan2030.uz platformasida strategiya ijrosi bo‘yicha ochiq onlayn muhokamalar o‘tkazilishi, xorijdagi vatandoshlar va yoshlar takliflari alohida e‘tiborga olinishi, eng yaxshi takliflar keyingi yil davlat dasturiga tadbqiq qilishsa maqsadga muvofiq bo‘lardi.⁶⁶

Ushbu tashabbuslar strategiyani yanada ochiq, samarali va fuqarolarga yaqin qiladi. Har bir kichik qadam - mahalladagi yangi ish o‘rni, bolaning bog‘chaga joylashishi yoki suv muammosining hal bo‘lishi 2030-yilga kelib O‘zbekistonni chinakam farovon, adolatli va qudratli mamlakatga aylantirishga hissa qo‘shadi degan umiddamiz.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentyabrdagi PF-158-son Farmoni. “O‘zbekiston — 2030” strategiyasi to‘g‘risida. Rasmiy manba: <https://lex.uz/docs/-6600413>
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2026-yil 16-fevraldagi PF-21-son Farmoni. Mamlakat taraqqiyotining 2030-yilgacha mo‘ljallangan ustuvor yo‘nalishlari doirasida islohotlarni izchil davom ettirish va yangi bosqichga olib chiqishning qo‘shimcha chora-tadbirlari to‘g‘risida. Rasmiy manba: <https://lex.uz/docs/-8050769> (Strategiyaning yangilangan tahriri va 2026-yilgi o‘zgarishlar haqida.)
3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2026-yil 16-fevraldagi PF-22-son Farmoni. “Mahallani rivojlantirish va jamiyatni yuksaltirish” yilida ustuvor yo‘nalishlar bo‘yicha islohotlar dasturlari va “O‘zbekiston — 2030” strategiyasini amalga oshirish bo‘yicha davlat dasturi to‘g‘risida. Rasmiy manba: <https://lex.uz/docs/-8050787>
4. “O‘zbekiston — 2030” strategiyasi (rasmiy matn va izohlar). Rasmiy manba: https://gov.uz/oz/pages/2030_strategy (Strategiyaning umumiy mazmuni, maqsadlari va 2026-yilgi yangilanishlar.)
5. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil oxiridagi Murojaatnomasi va tegishli hujjatlar (2026-yil “Mahallani rivojlantirish va jamiyatni yuksaltirish yili” deb e‘lon qilinishi). Manba: Prezident matbuot xizmati va lex.uz

⁶⁶ <https://uzbekistan2030.uz/ru>

6. “O‘zbekiston — 2030” strategiyasini amalga oshirish bo‘yicha rasmiy platforma. Manba: <https://uzbekistan2030.uz>

